

РЕШЕНИЕ

№ 17157

гр. София, 23.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 83 СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: СНЕЖАНА АНД. ЧАЛЪКОВА

при участието на секретаря ИНА КР. КОЛЕВА
като разгледа докладваното от СНЕЖАНА АНД. ЧАЛЪКОВА Гражданско дело № 20211110170338 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.124 и сл.ГПК, вр.чл.127, ал.2 СК и чл.127а СК.

Образувано е по предявен от А. А. И. против А. Р. Я., молба за постановяване на акт на спорна съдебна администрация за определяне местоживеенето на общото дете на страните А. А. Я., роден на 21.02.2018г., упражняването на родителските права върху него, режима на лични отношения с бащата и издръжка, съединена с молба по чл.127а от СК - за постановяване на съдебно решение за заместване съгласието на ответника: за издаване паспорт на детето Александър и за пътуването на детето извън страната до държавите от Европейския съюз, Турция, Сърбия и Бали по време на платения годишен отпуск на майката.

В исковата молба се твърди, че ответникът е баща на детето А., родено от съвместното му съжителство с молителката А. И.. Дватама са разделени и молителката сама полагала грижите по отглеждането и възпитанието на детето. Бащата не плащал издръжка и не помага финансово в отглеждането на детето. Ответникът не е оказал съдействие на молителката при снабдяване с необходимите на детето документи, както и да даде съгласие детето да пътува в чужбина .

Предвид изложеното моли съдът да постанови решение, с което да определи местоживеенето на детето А. при нея, да присъди на нея упражняването на родителските права върху детето ; на ответника да бъде определен режим на лични отношения с детето, посочен в исковата молба, има претенция за издръжка в размер на 200 лева, считано една година назад от исковата молба- 08.12.2020г. Моли също така съдът да постанови решение, с което да замести съгласието на бащата –ответник по делото за издаване на паспорт на детето и да се замести съгласието му детето да напуска пределите на РБ и да пътува до страни от ЕС, Турция, Сърбия и Бали по време на платения годишен отпуск на майката.

В срока по чл.131, ал.1 ГПК от ответника, е постъпил отговор по исковата молба, в който

се оспорват предъявените претенции по чл.127, ал.2 от СК и по чл.127а СК като излага доводи за това.

Съдът, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните съгласно чл.12 и чл.235, ал.2 ГПК, намира за установено следното:

Видно от представеното удостоверение за раждане, издадено въз основа на Акт за раждане №0364/27.02.2018г. на Столична община-район „Красна поляна“, страните са родители на детето А. А. Я., ЕГН *****, родено на 21.02.2018г. в гр.София.

По делото е разпитан доведеният от молителя свидетел И. Х. Г.. Сочи, че детето се отглежда от майката, а с бащата са разделени. Бащата често отправял заплахи, че няма да върне детето като го вземе, не плаща издръжка на детето. Няма дадено съгласие от бащата детето да пътува в чужбина. Майката не възпрепятства срещите на детето с бащата. Сочи, че детето добре се чувства с бабата и дядото по б.л.

Свидетелят за ответника Р. К. Я. твърди, че детето е привързано към бащата и към разширеното семейство. Не отрича, че бащата е избухлив в последно време поради проблеми, поради което вика и крещи, и това стресира детето. Сочи, че бащата е привързан към детето и иска да се грижи за него. Заявява, че той като дядо взема детето в техния дом и там бащата се вижда с него. Майката не възпрепятства срещите на детето с бащата и неговите баба и дядо по б.л. Не отрича, че бащата иска да задържи за повече време детето от уговореното, но то е защото иска да прекара повече време с него. Не му е известно бащата да плаща издръжка за детето.

Изготвеното и прието по делото заключение на СПЕ сочи, че двамата родители не осъществяват комуникация помежду си и се забелязва напрежение в отношенията им. При двамата родители се забелязва чувство за собствена правота. Детето има добри емоционални връзки с двамата родители, не е отчуждено от бащата, както и от значимите за него възрастни от разширеното семейство. Не се наблюдават данни за конфликт на лоялност от страна на детето към никой от родителите. Емоционалните връзки между детето и родителите не са засегнати. Майката е изключително дисциплинирана, действията ѝ са мотивирани изцяло от нуждите и интереса на детето. При бащата не се наблюдават данни за зависимости от ПАВ, които да са довели до психоорганична промяна. При него е налице характерово несъзряване, което представя понякога неадекватни изкази, реакции и социализаторни действия. Установено е, че детето е емоционално привързано към всеки от родителите си, в по-голяма степен към майката. Към настоящия момент се притеснява да ходи в дома на бащата вследствие на възникнал скандал, на който свидетел е детето, но тази детска тревожност е преодолима, тъй като касае поведенческите реакции на бащата за осигуряване на хармонична семейна среда в неговия дом. Детето има нужда от контакти с бащата и с неговото разширено семейство. Щастливо е от досегашните си контакти с всички значими за него възрастни. Констатира се занижен родителски капацитет на бащата поради негови емоционални реакции и дисхармонични взаимоотношения с членове на неговото семейство в присъствие на детето, като същият си позволява вербална агресия и обидни квалификации в присъствие на детето. Бащата заявява желание за подобряване на родителския си капацитет като при него са налице психичните ресурси за това и мотивацията да не загуби връзката със сина си. Майка е с наличие на родителски капацитет, не ограничава контакта на детето с бащата и неговото разширено семейство. Няма риск за детето да пътува в чужбина.

В социален доклад на АСП ДСП-Сердика се изразява становище, че детето А. се отглежда от своята майка и живее заедно с нея, в просторно жилище. Майката задоволявала изцяло базовите потребности на сина си, а между нея и детето имало изградена силна емоционална и доверителна връзка. Социален доклад от АСП ДСП В. сочи, че бащата работи и има месечен доход около 1000 лева, между бащата и детето има емоционална връзка. Сочи, че бащата има правилно разбиране относно детето, неговото развитие и възпитание.

Други допустими и относими доказателства по делото не са представени.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Съгласно чл.127, ал.2 СК „Ако родителите не постигнат споразумение по ал.1, спорът се решава от районния съд по настоящия адрес на детето, който се произнася относно местоживеенето на детето, упражняването на родителските права, личните отношения с детето и издръжката му съгласно чл. 59, 142, 143 и 144. Решението може да се обжалва по общия ред.”

Видно от представеното удостоверение за раждане страните са родители на детето. От кредитираните показания на св.Г. и св. Р. Я., се установява, че страните по делото живеят отделно, поради което следва да се определи кой от родителите да упражнява родителските права спрямо детето. Такова искане прави майката. Видно от становището в представения социален доклад и показанията на свидетелите (които съдът преценява съгласно чл.172 ГПК и ги кредитира изцяло, като последователни и непротиворечащи на другите доказателства) майката има родителски капацитет и условията да отглежда детето, както впрочем го отглежда и възпитава още от раждането му. Баща му живее на друго място и има връзка с детето. Поради това съдът при преценката си по чл.59, ал.4 вр.чл.127, ал.2, изр.І СК приема, че в интерес на детето е упражняването на родителските права да бъде предоставено на майката, по което не се спори между родителите, *при която и следва да бъде определено и местоживеенето на детето*. В тази връзка, съдът намира за необходимо да отбележи, че под „местоживеене” в разпоредбата на чл.127, ал.2 от СК, се има предвид определяне при кое лице ще живее детето (при единият от родителите, при роднина, близък или трето лице), а не задължава съда да определи конкретен адрес на пребиваване, доколкото нормата не борава с термина „адрес”, чието съдържание е определено от Закона за гражданската регистрация. Този извод следва и от редакцията на чл.59, ал.2 СК, където за решаване на същия въпрос при развод между родителите законът сочи, че съдът решава „при кого от родителите да живеят децата”.

Съгласно чл.127, ал.2, изр.І СК в настоящото производство съдът следва да определи и издръжка на детето, каквато няма доказателства да е определяна. Съгласно чл.143, ал.2 СК „родителите дължат издръжка на своите ненавършили пълнолетие деца независимо дали са работоспособни и дали могат да се издържат от имуществото си”, като размерът на дължимата издръжка се определя „според нуждите на лицето, което има право на издръжка, и възможностите на лицето, което я дължи” съгласно чл.142, ал.1 СК, но издръжката на едно дете не може да бъде по-ниска от ¼ от минималната работна заплата (чл.142, ал.2 СК). Изискването на чл.139 СК претендиращия издръжка да е неработоспособен и да не може да се издържа от имуществото си не се прилага спрямо ненавършилите пълнолетие деца, доколкото чл.143, ал.2 СК е специална норма по отношение на чл.139 СК и изключва неговото приложение. Освен това детето с оглед ниската си възраст е дефинитивно неработоспособно, поради което има право на издръжка от родителите си, които са лица от втори ред на задължените да дават такава (чл.140, ал.1, т.2 СК) поради липса на лица от първи ред.

Нуждите на детето (което е навършило 5-годишна възраст), обичайни за деца на неговата възраст (за храна, дрехи, обувки, медицински грижи и т.н.), се установява от самия факт на биологичното им съществуване и не е необходимо да се обосновава специално. Според настоящия състав, необходимите средства за издръжка на детето А., съобразени с възрастта му и обичайните потребности на детето на неговата възраст, доколкото не се установиха по делото нужди на детето, по големи от обичайните, са в размер на около 400 лева на месец.

Издръжката на децата се дължи от двамата родители, независимо при кого те живеят, но отглеждащият родител следва да поеме по принцип по-малък дял от издръжката в пари с оглед даваната от него издръжка в натура при съвместното живеене с децата и посрещането на разходите на домакинството, част от които са в полза и на децата. В случая детето А. се

отглежда от майката. Относно възможностите на ответника да дава издръжка по делото не са събрани доказателства. По делото остана неизяснен въпроса дали последния полага труд, респ. дали реализира и какви трудови доходи, не се установи и неговото имуществено състояние. Единствено от социалния доклад на ДСП В. се сочи доход около 1000 лева. С оглед обстоятелството, че ответникът е в трудоспособна възраст и липсват доказателства да е неработоспособен, съдът приема, че във възможностите му е да реализира трудови доходи, респ. да отделя средства над собствената си необходима издръжка и за издръжката на сина си, поне в размер близък до установения в закона минимален размер, т.е. в размер от 250.00 лева. Съдът намира, че следва да бъде осъден ответника да заплаща издръжка на сина си А. в размер на 250.00 лева, считано от една година назад от подаване на исковата молба в съда-08.12.2020г. до настъпване на причина за изменение или погасяване на издръжката, ведно със законната лихва за забава върху всяка просрочена вноска. Искане за присъждане на издръжка и за минал период от време е направено от ищеца в първо с.з. и не се доказва за този период бащата да е плащал издръжка.

На основание чл.242, ал.1, хип.І ГПК, следва да бъде допуснато предварително изпълнение на решението, в частта за издръжката.

Съгласно чл.127, ал.2, изр.І СК съдът следва да определи мерки по упражняването на родителските отношения с родителя, на когото не е предоставено упражняването на родителските права спрямо детето при условията на чл.59 СК. В тази връзка, съдът намира за необходимо да отбележи, че при определяне конкретния режим на лични отношения между детето и родителя, който няма да упражнява родителските права и при когото няма да живее детето, не е обвързан от искането на страните, а следва да определи конкретния режим единствено с оглед интереса на детето.

С оглед установеното по делото и предвид липсата на доказателства, от които да се направи извод, че *ответникът не притежава родителски капацитет*, и след като съобрази обстоятелството, че бащата проявява интерес към детето, иска да се вижда с него по-често, както и заявеното намерение да положи усилия за повишаване на родителския си капацитет, и предвид обстоятелството, че местоживеенето на детето е определено при майката, съдът намира, че на бащата е целесъобразно да бъде определен обичайният режим на лични отношения с детето, като разбира се не отрича необходимостта детето да контактува със своя баща и връзката между тях да бъде съхранена, поради което на бащата следва да бъде определен режим на лични отношения с детето А., както следва : бащата да вижда и взема детето при себе си всяка първа и трета седмица от месеца от 10.00 часа до 18.00 часа в събота и неделя без преспиване, първоначално за срок от шест месеца, считано от влизане в сила на решението, а след този срок с всяка първа и трета седмица от месеца от 18.00 часа в петък до 17.00 часа в неделя с преспиване, и двадесет дни през лятото, които не съвпадат с платения годишен отпуск на майката; в четни години за Коледни и Великденски празници от 10.00 часа на първия празничен ден до 17.00 часа на последния; на нечетна година за Новогодишните празници от 10.00 часа на първия празничен ден до 17.00 часа на последния като вземането и връщането на детето става от и в дома на майката. Само за яснота, следва да бъде отбелязано, че така определения от съда режим може на общо основание да бъде изменян при изменение на обстоятелствата съгласно чл.127, ал.2 вр.чл.59, ал.9 СК или по реда на чл.127, ал.1 СК.

Съгласно чл. 127а СК спорът между родителите за пътувания на детето им в чужбина и за издаването на необходимите лични документи за това се решава от съда по настоящ адрес на детето. Съгласно разпоредбата на чл.76, т.9 от ЗБЛД може да не се разреши напускането на страната на малолетни и непълнолетни и поставени под запрещение лица, които нямат нотариално заверено писмено съгласие за пътуване в чужбина от своите родители, настойница, попечители, като при разногласие между родителите спора се решава по реда на чл.127а от СК.

Молителката иска съдът да уважи молбата ѝ и да се произнесе с решение, с което да замести липсващото съгласие на ответника да се издаде паспорт на детето А. и да му се разреши да пътува извън пределите на РБългария до страните от ЕС, Р.Сърбия, Бали и Р.Турция по време на отпуска на майката. Съответно и бащата иска същото заместващо съгласие.

За да е допустимо настоящото производство, при предоставяне упражняването на родителските права трябва съдът да не е определил посоченото заместване като мярка относно упражняването на тези права (арг. чл.59, ал.1 и ал.2, пр.ІІІ СК) и между родителите на децата да е налице непреодолимо разногласие по спорния въпрос, каквото в случая се установи, че съществува. При установеното по безспорен начин противопоставяне от страна на бащата/ съответно и на майката/, на каквото съдът приравнява липсата на какъвто и да е контакт между страните по делото дали детето да пътува в чужбина следва да се реши от съда, като се съобразят най-вече интересите на детето.

В конкретния случай в интерес на детето е да пътува извън територията на Република България, да придобива впечатления и от другите държави, като по този начин се разширява неговият мироглед, а пътуванията му ще се отразят благоприятно на неговото възпитание и развитие като цяло. Съгласно чл.35, ал.1, изр.І от Конституцията на Република България „всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели”, като според чл. чл.35, ал.1, изр.ІІ КРБ „това право може да се ограничава само със закон, за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани”. Правото на свободно движение в рамките на държавите-членове на Европейския съюз е гарантирано и от чл.3, §2 от Договора за Европейски съюз.

Съдът не намира основания за ограничаване правото на детето да напуска страната. Заместването на съгласието на ответника, съответно и на ищеца за издаване на паспорт на детето и напускането на страната от него не отменя правото на другия родител да осъществява контакти с детето, като за пълнота следва да се отбележи, че тези контакти са регламентирани по съдебен ред с настоящото решение.

По тези съображения молбата е основателна и следва да се постанови акт на спорна съдебна администрация, който да замести липсващото съгласие на бащата и на майката по отношение издаването на паспорт на детето по реда на Закона за българските лични документи (ЗБЛД) и за пътуването на детето извън страната до държавите членки на ЕС, Бали, Р.Сърбия и Р.Турция, съобразявайки режима на лични контакти на бащата с детето, а по отношение на майката- в нейния отпуск.

В полза на Софийски районен съд ответникът следва да бъде осъден да заплати и сумата в размер на 360.00 лева -държавна такса от 4% върху уважения иск за издръжката на детето. Искане за присъждане на разноски е направено от ищеца, но предвид че производството има характер на спорна съдебна администрация, то и съдът не присъжда разноски.

По изложените мотиви, съдът

РЕШИ:

ПРЕДОСТАВЯ, на основание чл.127, ал.2 СК, *упражняването на родителските права* по отношение на детето **А. А. Я.**, ЕГН *****, на неговата майка **А. А. И.**, ЕГН *****.

ПОСТАНОВЯВА детето **А. А. Я.**, ЕГН *****, да живее при майка си **А. А. И.**, ЕГН *****.

ОПРЕДЕЛЯ режим на лични отношения на бащата **А. Р. Я.**, ЕГН *****, с детето

А. А. Я., ЕГН *********, *както следва*: бащата да вижда и взема детето при себе си всяка първа и трета седмица от месеца от 10.00 часа до 18.00 часа в събота и неделя без преспиване, първоначално за срок от шест месеца, считано от влизане в сила на решението, а след този срок с всяка първа и трета седмица от месеца от 18.00 часа в петък до 17.00 часа в неделя с преспиване, и двадесет дни през лятото, които не съвпадат с платения годишен отпуск на майката; в четни години за Коледни и Великденски празници от 10.00 часа на първия празничен ден до 17.00 часа на последния; на нечетна година за Новогодишните празници от 10.00 часа на първия празничен ден до 17.00 часа на последния като вземането и връщането на детето става от и в дома на майката.

ОСЪЖДА А. Р. Я., ЕГН *********, да заплаща на основание чл.127, ал.2, във вр. с чл.143, ал.2 и чл.149 от СК, на малолетното си дете **А. А. Я.**, ЕГН *********, чрез неговата майка и законен представител **А. А. И.**, ЕГН *********, месечна издръжка в размер на **250.00 (двеста и петдесет) лева**, считано от 08.12.2020г.(една година преди датата на образуване на делото), ведно със законната лихва върху всяка просрочена вноска, до настъпване на законно основание за изменение или прекратяване на издръжката.

ДОПУСКА на основание чл.242, ал.1, хип.І ГПК предварително изпълнение на решението в частта му *относно присъдената издръжка*.

ЗАМЕСТВА, чл.127а СК, във вр. с чл.76, т.9 ЗБЛД **СЪГЛАСИЕТО** на **А. Р. Я.**, ЕГН *********, **за издаването на паспорт** по реда на ЗБЛД на детето му **А. А. Я.**, ЕГН *********, както и **за неограничен брой пътувания** на детето му **А. А. Я.**, ЕГН *********, извън територията на Република България до Държавите членки на ЕС, Бали, Р.Сърбия и Р.Турция, съобразявайки определения режим на лични отношения с бащата, придружено от своята майка **А. А. И.**, ЕГН ********* по време на нейния платен годишен отпуск.

ЗАМЕСТВА, чл.127а СК, във вр. с чл.76, т.9 ЗБЛД **СЪГЛАСИЕТО** на **А. А. И.**, ЕГН *********, **за издаването на паспорт** по реда на ЗБЛД на детето му **А. А. Я.**, ЕГН *********, както и **за неограничен брой пътувания** на детето му **А. А. Я.**, ЕГН *********, извън територията на Република България до Държавите членки на ЕС, Бали, Р.Сърбия и Р.Турция, по време на определения режим на лични отношения с бащата, придружено от своя баща **А. Р. Я.**, ЕГН *********.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.6 от ГПК, **А. Р. Я.**, ЕГН *********, да заплати по сметка на Софийски районен съд сумата в размер на 360.00/триста и шестдесет/ лева -държавна такса по делото върху издръжката на детето Александър.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на **А. А. И.**, ЕГН ********* за присъждане на разноски.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Софийски градски съд в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните (чл. 7, ал. 2 от ГПК).

Съдия при Софийски районен съд: _____